

FUNDACIÓ
GALA-SALVADOR DALÍ

Núm. cat. OE 14

Buste de femme rétrospectif

Bust de dona retrospectiu

L'Abundància

Obra original única amb versions

Veure Versions originals úniques Núm. cat OE 21, 32, 33, 34

© Salvador Dalí, Fundació Gala-Salvador Dalí, VEGAP, Figueres, 2019 © 2018. Digital image, The Museum of Modern Art, New York/Scala, Florence
Estat actual

© Salvador Dalí, Fundació Gala-Salvador Dalí, VEGAP, Figueres, 2019 © Man Ray Trust, VEGAP, Girona, 2019
Primer estat

Data:	1933
Tècnica:	Assemblatge Porcellana pintada, pa, blat de moro, plomes, paper pintat, granadures, tinter, sorra i dues plomes d'escriure
Dimensions:	73,9 x 69,2 x 32 cm
Inscripcions:	Al revers: <i>BOTTAUX M DE CHEVEUX / BREVIT SGDG / RUE CROIX DES PETITS CHAMPS</i>

Localització: The Museum of Modern Art, Nova York. Adquirida a través del llegat de Lillie P. Bliss i la donació de Philip Johnson (en els dos casos mitjançant intercanvi)

Descripció

Aquest és l'estat actual de l'objecte surrealista creat per Dalí l'any 1933, que incorpora alguns elements reconstruïts entre 1970 i 1979. Dalí també l'identifica com una escultura-objecte al seu llibre *La Conquête de l'irrationnel* del 1935, i per això aquesta denominació també s'aplica, en aquest cas, a la categoria d'aquesta obra. Es presenta el juny de 1933 a la galeria Pierre Colle de París, i el mes d'octubre del mateix any al *Salon des Surindépendants*, amb un segon títol: *L'abundància*. L'artista utilitza alguns objectes trobats que reflecteixen la iconografia més rellevant i simbòlica del seu període surrealista: un tinter amb les figures de l'Àngelus de Millet, una barra de pa, un zoòtrop i unes panotxes de blat de moro, tot això sobre un bust de porcellana pintat amb formigues. És probable que el bust fos en origen un maniquí per a perruques. Entre 1934 i 1939, Dalí modifica aquesta escultura-objecte substituint i/o afegint determinats elements, en un acte creatiu que origina versions originals úniques de caràcter efímer.

Procedència

- [Galerie Pierre Colle, París, 1933-?]
- Georges Hugnet, París, ?-1966
- Gustave J. Nellens, Knokke-le-Zoute, 1966-1971
- Jacques J. Nellens, Knokke-le-Zoute, 1971-[1992]

Observacions

Aquesta obra presenta avui alguns elements restituïts amb anterioritat al seu ingrés al MoMA de Nova York l'any 1992. A partir de la documentació, es podria afirmar que tant el tinter, com la perruca, la barra de pa i el zoòtrop no pertanyen als components originals del 1933. A excepció de la perruca, que segurament és un afegit, és molt probable que la resta siguin elements nous molt similars als originals, substituïts per motius de conservació. Sembla que la primera vegada que aquesta obra es presenta amb aquest estat és durant l'exposició *Salvador Dalí: rétrospective, 1920-1980*, celebrada al Centre Georges Pompidou, Musée national d'art moderne de París entre 1979 i 1980.

Exposicions

- 1933, Paris, Pierre Colle, *Exposition Surréaliste*, 07/06/1933 - 18/06/1933, núm. cat. 11
- 1933, Paris, Parc des Expositions, Porte de Versailles, *Les Surindépendants, sixième exposition*, 27/10/1933 - 26/11/1933, sense número
- 1934, Bruxelles, Palais des Beaux-Arts, *Exposition Minotaure*, maig - juny 1934, núm. cat. 36
- 1970, Rotterdam, Museum Boymans-van Beuningen, *Dalí*, 21/11/1970 - 10/01/1971, núm. cat. 187
- 1971, Bordeaux, Galerie des Beaux-Arts, *Surréalisme*, 02/05/1971 - 01/09/1971, núm. cat. 43
- 1979, Paris, Centre Georges Pompidou, Musée National d'Art Moderne, *Salvador Dalí: rétrospective, 1920-1980*, 18/12/1979 - 21/04/1980, núm. cat. 261
- 1980, London, The Tate Gallery, *Salvador Dalí*, 14/05/1980 - 29/06/1980, núm. cat. 118
- 1985, Charleroi, Palais des Beaux Arts, *Picasso, Miró, Dalí: évocations d'Espagne*, 26/09/1985 - 22/12/1985, núm. cat. 14
- 1987, Lausanne, Musée Cantonal de Beaux-Arts, *La femme et le surréalisme*, 21/11/1987 - 28/02/1988, sense número
- 1988, Paris, Musée d'art moderne de la Ville de Paris, *Regards sur Minotaure: la revue à tête de bête*, 17/03/1988 - 29/05/1988, núm. cat. 114
- 1989, Stuttgart, Staatsgalerie, *Salvador Dalí, 1904-1989*, 13/05/1989 - 23/07/1989, núm. cat. 134
- 1989, Zürich, Kunsthaus, *Salvador Dalí, 1904-1989*, 18/08/1989 - 22/10/1989, núm. cat. 134
- 1989, Humlebaek, Louisiana Museum of Modern Art, *Salvador Dalí*, 16/12/1989 - 11/03/1990, núm. cat. 77
- 1990, Montréal, Musée des Beaux-Arts, *Salvador Dalí*, 27/04/1990 - 29/07/1990, núm. cat. 22

- 1992, New York, The Museum of Modern Art, *Selections from the Collection*, setembre 1992 - febrer 1993
- 1993, New York, The Museum of Modern Art, *Dada and Surrealism: Selections from the Collection*, 15/04/1993 - 06/07/1993
- 1993, New York, The Museum of Modern Art, *Selections from Permanent the Collection of Painting and Sculpture*, 16/09/1993 - 23/07/1999
- 2000, New York, The Museum of Modern Art, *Making Choices: The Dream of Utopia/Utopia of the Dream*, 15/03/2000 - 22/08/2000
- 2002, New York, The Museum of Modern Art, *To Be Looked At: Painting and Sculpture from the Collection*, 05/12/2002 - 25/02/2004
- 2004, Venezia, Palazzo Grassi, *Dalí*, 12/09/2004 - 16/01/2005, núm. cat. 101
- 2004, New York, The Museum of Modern Art, *Painting and Sculpture: Inaugural Installation*, 20/11/2004 - 13/11/2006
- 2005, Philadelphia, The Philadelphia Museum of Art, *Dalí*, 16/02/2005 - 15/05/2005, núm. cat. 101
- 2007, London, Tate Modern, *Dalí & Film*, 01/06/2007 - 09/09/2007, núm. cat. 97
- 2007, Los Angeles, Los Angeles County Museum of Art, *Dalí & Film*, 14/10/2007 - 06/01/2008, núm. cat. 97
- 2008, St. Petersburg, Salvador Dalí Museum, *Dalí & Film*, 01/02/2008 - 01/06/2008, núm. cat. 97
- 2008, New York, The Museum of Modern Art, *Dalí & Film*, 29/06/2008 - 15/09/2008, núm. cat. 97
- 2009, New York, The Museum of Modern Art, *The Erotic Object: Surrealist Sculpture from the Collection*, 24/06/2009 - 04/01/2010
- 2015, New York, The Museum of Modern Art, *Painting and Sculpture Changes 2015*, 21/04/2015 - 02/05/2016

Bibliografia

- *Exposition Surréaliste*, Pierre Colle, Paris, [1933], p. [1]
- "Objets surréalistes", *L'Intransigeant*, 54 année, 12/06/1933, Paris, p. 10, il·l. (primer estat)
- René Crevel, "Surrealisme", *Vu*, année 6, num. 275, 21-27/06/1933, Paris, p. 922-923, il·l. (primer estat)
- "Capolavori...d'arte surrealista", *La Tribuna*, anno XI, 29/06/1933, Roma, il·l. (primer estat)
- G.J. Gros, "Les Expositions", *Beaux-Arts*, num. 44, 03/11/1933, Paris, p. 3, il·l.
- "Coups de Brosse", *L'Oeil de Paris*, 25/11/1933, Paris, p. 10
- *Exposition Minotaure*, Palais des Beaux-Arts, Bruxelles, 1934, p. [13]
- *Petite anthologie poétique du surréalisme*, Jeanne Bucher, Paris, 1934, entre p. 32-33, il·l., imatge indirecta (primer estat)
- Salvador Dalí, *La Conquête de l'irrationnel*, Éditions Surréalistes, Paris, 1935, pl. 24, il·l. (primer estat)
- Salvador Dalí, *Conquest of the irrational*, Julien Levy, New York, 1935, pl. 24, il·l. (primer estat)
- David Gascoyne, *A short survey of surrealism*, Cobden-Sanderson, [Londres], 1935, p. 109
- Julien Levy, *Surrealism*, The Black Sun Press, New York, 1936, p. [104], il·l., imatge indirecta (primer estat)
- *L'Échange surréaliste*, Librairie Bon, Tokio, 1936, p. [76], il·l., imatge indirecta (primer estat)
- André Breton, *What is surrealism?*, Faber & Faber, London, 1936, p. [87], il·l. (primer estat)
- T.H. Cochran, "An Australian in London", *The Home: an Australian Quarterly*, vol. 17, no. 9, 09/1936, Sydney, p. 35, il·l. (primer estat)
- Vilhem Bjerke-Petersen, *Surrealismens Billedverden*, Arthur Jensens Forlag, Copenhagen, 1937, p. 40, il·l. (primer estat)
- Salvador Dalí, *The Secret life of Salvador Dalí*, Burton C. Hoffman, New York, 1942, p. 262, il·l. (primer estat)
- María Luisa Caturla, *Arte de épocas inciertas*, Arbor, Madrid, 1944, p. 22-23
- Rafael Santos Torroella, "Genio y figura del surrealismo", *Cobalto. Arte antiguo y moderno*, vol. II, Cuaderno especial: "Surrealismo", 15/07/1948, Barcelona, p. 11, il·l. (primer estat)
- "Ces moustaches (27 cm.) sont le panache noir du surréalisme", *France Dimanche*, num. 100, 01-07/08/1948, Paris
- Salvador Dalí, *La Vie secrète de Salvador Dalí*, La Table Ronde, Paris, 1952, entre p. 96-97, il·l.(primer estat)
- René Dauteuil, "A force de mystifier ses contemporains L'imperturbable Salvador Dali s'est pris à son prope

- jeu", *Le Hérisson*, 27/03-02/04/1958, Paris
- Robert Lebel, *L'Arte moderna : metafísica, dada, surrealismo*, Fratelli Fabbri, Milano, 1967, p. 378, il·l., imatge indirecta (primer estat)
  - William S. Rubin, *Dada and surrealist art*, Harry N. Abrams, New York, [1968], p. 434, il·l., imatge indirecta (primer estat)
  - Dalí, Museum Boymans-van Beuningen, Rotterdam, 1970, p. [320-321], il·l.
  - *Surréalisme*, Galerie des Beaux-Arts, Bordeaux, 1971, p. 44-45, il·l.
  - Robert Descharnes, *Salvador Dalí*, Nouvelles Editions Françaises, Paris, 1973, p. 54, il·l.
  - Robert Descharnes, *Salvador Dalí*, M. DuMont Schauberg, Köln, 1974, p. 54, il·l.
  - Tadao Ogura, Robert Descharnes, *Dali*, Shueisha, Tokyo, 1974, fig. 24, p. 104, il·l.
  - William S. Rubin, *Art Dada et Surrealiste*, Seghers, Paris, [1976], p. 434, il·l., imatge indirecta (primer estat)
  - Malcolm Haslam, *The Real world of the surrealists*, Gallery Press, New York, 1978, p. 242, il·l. (primer estat)
  - *Petit journal Salvador Dalí*, Centre Georges Pompidou, [París], 1979, p. 9, il·l. (estat actual)
  - *Salvador Dalí: rétrospective, 1920-1980*, Centre Georges Pompidou, Musée National d'Art moderne, Paris, 1979, p. 318, il·l. (estat actual)
  - André Breton, *Le Surréalisme et la peinture*, Gallimard, [París], 1979, p. [274], il·l., imatge indirecta (primer estat)
  - *Salvador Dalí*, The Tate Gallery, London, 1980, p. 27
  - *Salvador Dalí: retrospektive, 1920-1980*, Prestel, München, 1980, p. 318, il·l. (estat actual)
  - *Hommage à Dalí*, Vilo, Paris, 1980, p. 42, 139
  - *Homage to Dalí*, Chartwell Books, Secaucus, New Jersey, [1980], p. 42, 139
  - Susan Owens, "Salvador Dalí", *The Australian Women's Weekly*, vol. 48, no. 4, 25/06-01/07/1980, Sydney, p. 14, il·l. (estat actual)
  - Patrick Waldberg, Michel Sanouillet, Robert Lebel, *Dada, surréalisme*, Rive Gauche Production, Paris, 1981, p. 324, il·l., imatge indirecta (primer estat)
  - Guglielmo Bernardi, "Salvador Dalí", *Pan*, 04/1981, Offenburgh, p. 20, il·l. (estat actual)
  - Dawn Ades, *Dalí and surrealism*, Harper & Row, New York, 1982, p. 158-159, 213, il·l. (estat actual)
  - Dawn Ades, *Dalí*, Thames and Hudson, London, 1982, p. 158-159, 213, il·l. (estat actual)
  - *400 obras de Salvador Dalí de 1914 a 1983*, Obra Cultural de la Caixa de Pensions, [Madrid], 1983, p. 99
  - *Dali à Toulouse*, Gerhard Habarta, Vienne, 1983, p. [66], il·l. (estat actual)
  - Robert Descharnes, *Dalí : la obra y el hombre*, Tusquets, Edita, Barcelona, Lausanne, 1984, p. 151, il·l.
  - Salvador Dalí, *Das Geheime leben des Salvador Dalí*, Schirmer-Mosel, München, 1984, p. [319], il·l. (primer estat)
  - Robert Descharnes, *Dalí, l'oeuvre et l'homme*, Edita, Lausanne, 1984, p. 151, il·l.
  - Robert Descharnes, *Dalí, the work, the man: 1910-1933*, Kodansha, [Tòquio], 1984, p. 151, il·l.
  - Picasso, Miró, Dalí : *évoqueries d'Espagne*, Palais des Beaux-Arts. Europalia 85 España, Charleroi, 1985, p. 203, 220, il·l. (estat actual)
  - Salvador Dalí, Rafael Santos Torroella, *Salvador Dalí corresponsal de J.V. Foix, 1932-1936*, Mediterrània, Barcelona, 1986, p. [50-51], il·l., imatge indirecta (primer estat)
  - Salvador Dalí, *The Tragic myth of Millet's Angelus*, The Salvador Dali Museum, St Petersburg, 1986, p. [94], il·l. (primer estat)
  - José Pierre, *L'Aventure surréaliste autour d'André Breton*, Filipacchi, Artcurial, [París], Paris, 1986, p. 79, il·l. (estat actual)
  - *Regards sur Minotaure : la revue à tête de bête*, Musée d'art et d'histoire de Genève, Genève, 1987, p. 122, 266, il·l. (estat actual)
  - *La Femme et le surréalisme*, Musée cantonal des Beaux-Arts, Lausanne, 1987, p. 164, 528, il·l. (estat actual)
  - *Surrealisme a Catalunya, 1924-1936: de l'Amic de les Arts al Logicofobisme*, Polígrafa, Barcelona, 1988, p. 192, il·l., imatge indirecta (primer estat)
  - [Obres de Dalí], *Hors-série Beaux Arts Magazine*, 31/12/1988, Levallois, p. 30, il·l. (estat actual)
  - Guillermo Carnero, *Las Armas abisinias*, Anthropos, Barcelona, 1989, l'òm. XXVII, p. 414, il·l. (estat actual)
  - Robert Descharnes, *Salvador Dalí : the work, the man*, Henry N. Abrams, New York, 1989, p. 151, il·l.

- *Louisiana revy*, [Louisiana Revy], Humlebaek, 1989, p. 42, 62, il·l. (estat actual)
- *Salvador Dalí, 1904-1989*, Gerd Hatje, Stuttgart, 1989, p. [XXV], 174-175, 482, il·l. (estat actual)
- Laurence Chauvy, "La folie des grandeurs", *Journal de Genève*, num. 19, 24/01/1989, Genève, p. 3
- *Salvador Dalí*, Musée des Beaux-Arts, Montréal, 1990, p. 58-59, 221, il·l. (estat actual)
- *L'Objecte surrealista a Espanya*, Diputació Provincial de Teruel, Fundació Caixa de Barcelona, Teruel, Barcelona, 1990, p. 145, il·l., imatge indirecta (primer estat)
- *Salvador Dalí*, The Montreal Museum of Fine Arts, Montréal, 1990, p. 58-59, 222, il·l. (estat actual)
- *Los Dalís de Dalí: colección del museo nacional centro de arte reina Sofía*, Centro cultural, Arte contemporaneo, México D. F., 1990, p. 27, il·l. (estat actual)
- *El Objeto surrealista en España*, Museo de Teruel, Fundació Caixa de Barcelona, Teruel, [Barcelona], 1990, p. 145, il·l., imatge indirecta (primer estat)
- René Passeron, *Salvador Dalí*, Ars Mundi, [S.l.], 1990, p. 24
- Robert Descharnes, Gilles Néret, *Salvador Dalí : 1904 - 1989*, Benedikt Taschen, Köln, 1990, p. [60]-61, il·l.
- Alessandr Rogin, [*Salvador Dalí : el mite i la realitat*], Republica, Moscou, 1992, p. [54], il·l. (estat actual)
- Jaime Brihuega, *Miró y Dalí: los grandes surrealistas*, Anaya, Madrid, 1993, p. 86, il·l. (estat actual)
- Meredith Etherington-Smith, *The Persistence of memory : a biography of Dalí*, Random House, New York, 1993, p. 165
- *Surrealism : revolution by night*, National Gallery of Australia, Canberra, 1993, p. 312, il·l., imatge indirecta (primer estat)
- Robert Descharnes, Gilles Néret, *Salvador Dalí, 1904 -1989*, Benedikt Taschen, Köln, 1994, p. 139, il·l.
- Marco Di Capua, *Dalí*, Librairie Gründ, Paris, 1994, p. 23, 152-153, 269, il·l. (estat actual)
- Julien Levy, *Surrealism*, Da Capo Press, New York, 1995, p. 104, il·l., imatge indirecta (primer estat)
- "DADA AND DALI", *Town Topics*, vol. XLIX, no. 12, 24-30/05/1995, Princeton, NJ, p. 32, il·l. (primer estat)
- *Investigating modern art*, Yale University Press, The Open University, Arts Council of England, Tate Gallery, [New Haven, CT], [Milton Keynes], London, Liverpool, 1996, p. 101, il·l.
- Gilles Néret, *Salvador Dalí : 1904-1989*, Evergreen (Benedikt Taschen), [Köln], 1996, p. [38]-39, 95, il·l.
- Haim Finkelstein, *Salvador Dalí's art and writing, 1927-1942 : the metamorphoses of Narcissus*, Cambridge University Press, Cambridge, 1996, p. 167, 171, 301, il·l. (estat actual)
- *El Objeto surrealista*, IVAM Centre Julio González, Generalitat Valenciana. Conselleria de Cultura, Educació i Ciència, [València], 1997, p. 80-81, il·l., imatge indirecta (primer estat)
- Matthew Gale, *Dada & surrealism*, Phaidon, London, 1997, p. 316-[317], il·l.
- Pascal Bonafoux, Christophe Valentin (il.), *La Beauté comestible : à propos de Dalí et les aliments*, Plume, Paris, 1998, p. [104], 159, il·l. (estat actual)
- Dawn Ades, *Dalí*, Thames and Hudson, London, 1998, p. 158-159, 213, il·l. (estat actual)
- Gilles Néret, *Salvador Dalí : 1904-1989*, Taschen, Köln [etc.], 1999, p. [38]-39, 95, il·l.
- *Surrealism: two private eyes, the Nesuhi Ertegun and Daniel Filipacchi collections*, Guggenheim Museum Publications, New York, 1999, p. 775, il·l. (primer estat)
- *Making choices: Ground Floor and Second Floor*, The Museum of Modern Art, Nova York, 2000, p. [6], il·l. (estat actual)
- André Breton, *Le Surréalisme et la peinture*, Gallimard, [Paris], 2002, p. [352], il·l., imatge indirecta (primer estat)
- Marco Di Capua, *Salvador Dalí : la vita e l'opera*, Mondadori Electa, Milano, 2002, p. 152-153, il·l. (estat actual)
- *El Surrealismo y sus imágenes*, Fundación Cultural Mapfre Vida, [Madrid], 2002, p. 202, il·l.
- *Les Essentiels de l'art Dalí*, Ludion, Amsterdam, 2003, p. 123, 418, il·l. (estat actual)
- Ricard Mas Peinado, *Universdalí*, Lunweg, Barcelona, Madrid, 2003, p. 229, 314
- *Salvador Dalí, Obra completa : Textos autobiográficos 1*, Destino, Fundació Gala-Salvador Dalí, Sociedad Estatal de Conmemoraciones Culturales, Barcelona, [Figueres], [Madrid], 2003, entre p. 736-737, il·l. (primer estat)
- *Salvador Dalí, Obra completa : Textos autobiográficos 1*, Destino, Fundació Gala-Salvador Dalí, Barcelona, [Figueres], 2003, entre p. 736-737, il·l. (primer estat)

- *The Portable Dalí*, Universe, New York, 2003, p. 123, 427, il·l. (estat actual)
- Robert Descharnes, Nicolas Descharnes, *Dalí : le dur et le mou : sortilège et magie des formes, sculptures et objets*, Eccart, [Azay le Rideau], 2003, p. 26, il·l.
- Marco Di Capua, *Salvador Dalí : su vida, su obra*, Carroggio, Barcelona, 2003, p. 152-153, il·l. (estat actual)
- Enric Bou, *Dalíccionario : objetos, mitos y símbolos de Salvador Dalí*, Tusquets, Barcelona, 2004, p. 235
- *Dalí*, Bompiani, [Milà], 2004, p. 172
- *Obra completa : Álbum*, Destino, Fundació Gala-Salvador Dalí, Sociedad Estatal de Conmemoraciones Culturales, Barcelona, [Figueres], [Madrid], 2004, p. 92, 99
- *Salvador Dalí i les arts : historiografia i crítica al segle XXI*, Publicacions de la Universitat de Barcelona, Barcelona, 2005, p. 142-143, il·l. (estat actual)
- *Dalí*, Rizzoli, New York, 2005, p. 172
- Charles Stuckey, "Dalí in Duchamp-Land", *Art in America*, no. 5, 05/2005, New York, NY, p. 152, il·l., imatge indirecta (primer estat)
- *Dalí's universe and masterpieces of surrealists*, The Museum of Art, Ehime (Japó), [2006], p. 7, il·l., imatge indirecta (primer estat)
- *Salvador Dalí: an illustrated life*, Tate Publishing, Fundació Gala-Salvador Dalí, Sociedad Estatal de Conmemoraciones Culturales - Ministerio de Cultura, London, [Figueres], [Madrid], 2007, p. 92
- *L'Objecte català a la llum del surrealisme*, Museu Nacional d'Art de Catalunya, Barcelona, 2007, p. 62-63, il·l. (primer estat)
- Agustín Sánchez Vidal, *Salvador Dalí*, Fundación Mapfre. Instituto de Cultura, Madrid, 2007, p. 58
- Ghislaine Wood, *The Surreal body : fetish and fashion*, Victoria and Albert Museum, London, 2007, p. 16-17, il·l. (estat actual)
- *Magical objects : things and beyond*, Galda & Wilch, Glienicke (Berlin), Madison (Wisconsin), 2007, p. 13-14, 22, il·l. (estat actual)
- Johanna Malt, *Obscure objects of desire : surrealism, fetishism, and politics*, Oxford University Press, New York, 2008, coberta, p. 113-115, 118-120, 123-124, 129-134, 142-143, 202-203, 219, il·l. (estat actual)
- Alessandro Del Puppo, *Dalí et le surréalisme*, E-ducation.it S.p.A, Florence, 2008, p. 44, [142]-143, [145], [147], 274, il·l. (estat actual)
- Joan Casellas, "Dalí: artiste de l'action et performeur", *Inter, art actuel*, num. 101, Hivern 2009, Québec, p. 9
- William Jeffett, *Dalí doubled : from surrealism to the self : a new critical view of Dalí*, The Dalí Museum, St. Petersburg, 2010, p. 96-97, 192, il·l. imatge indirecta
- Carmen Fernández Aparicio, Adelina Moya, Josefina Alix, *Forma, signo y realidad: escultura española 1900-1935 = Forma, zeinua eta errealtatea: espainiar eskultura 1900-1935*, Fundación Museo Jorge Oteiza = Jorge Oteiza Fundazio Museoa, Alzuza, 2010, p. 82
- Julia Pine, "Breaking Dalinian Bread: On Consuming the Anthropomorphic, Performative, Ferocious, and Eucharistic Loaves of Salvador Dalí", *Invisible Culture. An Electronic Journal for Visual Culture*, Issue 14: Aesthetes and Eaters - Food and the Arts , 12/2010, p. 88-89, 92, fig. 1, il·l. (estat actual) .
<http://ivc.lib.rochester.edu/breaking-dalinian-bread-on-consuming-the-anthropomorphic-performative-ferocious-and-eucharistic-loaves-of-salvador-dali/>
- *Surrealism in Paris*, Hatje Kantz, Basilea, 2011, p. [85], il·l., imatge indirecta (primer estat)
- *Surreal objects : three-dimensional works from Dalí to Man Ray*, Hatje Cantz, Schirn Kunsthalle, Ostfildern, Frankfurt, 2011, p. 19, il·l., imatge indirecta
- *Dalí*, Centre Pompidou, Paris, 2012, p. 180
- *Dalí : Todas las sugerencias poéticas y todas las posibilidades plásticas*, Museo Nacional Centro de Arte Reina Sofía, TF Editores, Madrid, 2013, p. 180
- Didier Ottinger, *Dictionnaire de l'objet surréaliste*, Gallimard, Centre Pompidou, Paris, 2013, p. 68, il·l., imatge indirecta (primer estat)
- Montse Aguer, Jean-Michel Bouhours, Laura Bartolomé, *Busto de dona retrospectiu 1933/1976-1977*, Fundació Gala-Salvador Dalí, Figueres, 2015, coberta, p. 9, 23-25, 27, 33, 34-37, 49, 61, 63, 64, 67, 69, 81, 82, 83, il·l. (primer estat i estat actual)
- Montse Aguer, Jean-Michel Bouhours, Laura Bartolomé, *Busto de mujer retrospectivo 1933/1976-1977*,

- Fundació Gala-Salvador Dalí, Figueres, 2015, coberta, p. 9, 23-25, 27, 33, 34-37, 49, 61, 63, 64, 67, 69, 81, 82, 83, il·l. (primer estat i estat actual)
- Montse Aguer, Jean-Michel Bouhours, Laura Bartolomé, *Buste de femme rétrospectif 1933/1976-1977*, Fundació Gala-Salvador Dalí, Figueres, 2015, coberta, p. 9, 23-25, 27, 33, 34-37, 49, 61, 63, 64, 67, 69, 81, 82, 83, il·l. (primer estat i estat actual)
  - Montse Aguer, Jean-Michel Bouhours, Laura Bartolomé, *Retrospective bust of a woman 1933/1976-1977*, Fundació Gala-Salvador Dalí, Figueres, 2015, coberta, p. 9, 23-25, 27, 33, 34-37, 49, 61, 63, 64, 67, 69, 81, 82, 83, il·l. (primer estat i estat actual)
  - Daniel R. Caruncho, *Salvador Dalí, las obras de su vida*, Dos de Arte, Barcelona, 2015, p. 28-29, il·l. (estat actual)
  - Daniel R. Caruncho, *Salvador Dalí, die Werke seines Lebens*, Dos de Arte, Barcelona, 2015, p. 28-29, il·l. (estat actual)
  - Daniel R. Caruncho, *Salvador Dalí, his life's work*, Dos de Arte, Barcelona, 2015, p. 28-29, il·l. (estat actual)
  - Daniel R. Caruncho, *Salvador Dalí, les oeuvres de sa vie*, Dos de Arte, Barcelona, 2015, p. 28-29, il·l. (estat actual)
  - Daniel R. Caruncho, *Salvador Dalí, le opere della sua vita*, Dos de Arte, Barcelona, 2015, p. 28-29, il·l. (estat actual)
  - Valerie J. Fletcher, *Marvelous objects : surrealist sculpture from Paris to New York*, Hirshhorn Museum and Sculpture Garden, Delmonico Books, Prestel, Washington, DC, Munich, London, New York, 2015, p. 45, 49, il·l., imatge indirecta (primer estat)
  - Pilar Parcerisas, *Dalí, Duchamp, Man Ray : una partida d'escacs*, Museu de Cadaqués, Cadaqués, 2016, p. 71, il·l., imatge indirecta (primer estat)
  - *Dalí / Duchamp*, Royal Academy of Arts, The Dalí Museum, London, St. Petersburg, FL, 2017, p. 30, il·l., imatge indirecta (primer estat)
  - Dicker Barnaby, "Salvador Dalí and Marcel Duchamp: "Reversing the laws of cinematography"...frame-by-frame", *Avant-garde Studies*, Issue 3, The Dalí Museum, Primavera 2018, St. Petersburg, FL, p. 4, 18-22, 26, il·l. (primer estat). https://beta.thedali.org/wp-content/uploads/2018/05/Dicker-DD_Final-2.pdf

Obres relacionades

Joella Lloyd

1933-1934

© Salvador Dalí, Fundació Gala-Salvador Dalí, VEGAP, Madrid, 2017. Archivo fotográfico Museo Nacional Centro de Arte Reina Sofía.

Núm. cat. OE 17

Contingut relacionat

1. Dicker Barnaby, "Salvador Dalí and Marcel Duchamp: Reversing the laws of cinematography ... frame - by frame", Avant-garde Studies, Issue 3, The Dali Museum, St. Petersburg, Primavera/Estiu 2018.
https://beta.thedali.org/wp-content/uploads/2018/05/Dicker-DD_Final-2.pdf

Gestió de drets de reproducció

Els drets de propietat intel·lectual de les obres de Salvador Dalí i, per tant, de les reproduïdes en aquesta pàgina web, són titularitat de l'Estat Espanyol, cedits en exclusiva a la Fundació Gala - Salvador Dalí.

D'acord amb la legislació vigent en matèria de propietat intel·lectual, queda prohibida la reproducció (total o parcial), la distribució, la transformació, la comunicació pública, la posada a disposició interactiva, així com qualsevol altra explotació, per qualsevol mitjà, de les obres contingudes en aquesta pàgina web.

Qualsevol explotació de les obres de Salvador Dalí queda subjecta a la necessitat de sol·licitar autorització prèvia a VEGAP (91 532 66 32/ 93 201 03 31; www.vegap.es) i d'obtenir la corresponent llicència. La infracció dels drets de propietat intel·lectual de les obres de Salvador Dalí serà perseguida d'acord amb la legislació vigent.